

## OP EN OM HET 35STE GEZONDHEIDSCONGRES.

Wie de prae-adviezen van SCHREVE en KUPERS doorgewerkt had, kon van het congres niet veel nieuws verwachten. Toch hebben de wegblijvers ongelijk gehad. Zoo'n congres toch wordt bezocht om de stemming te peilen van de bezoekers, om de bezwaren tegen en de ingenomenheid met de meening der adviseurs te hooren, en niet het minst om in de uren, waarin niet vergaderd wordt, gemoedelijk bijeen te zijn en van gedachten te wisselen over alles wat onmiddellijk of van verre verband houdt met het congres-onderwerp. Voor mij zijn déze uren het vruchtbaarst geweest.

SCHREVE, de vader der Maatschappij-fondsen, heeft een, ook uit geschiedkundig oogpunt, volledig stuk werk geleverd. KUPERS heeft het heel wat korter gemaakt.

Sterk uiteenloopen doen de aan het slot der beide prae-adviezen gestelde en algemeen gehouden conclusies niet; over twee hoofdpunten: het opnemen in de wet van een welstandsgrens en de inrichting van de fondsbesturen liepen de meeningen van SCHREVE en KUPERS uiteen. Een twintigtal sprekers hadden van instemming of bezwaren getuigd. Na hen kwamen de prae-adviseurs aan het woord. SCHREVE weerlegde in een goed gedocumenteerd betoog o. m. de bezwaren, die HEYERMANS tegen de vrije artsenkeus had ingebracht. Met allerlei bewijsgronden en cijfers weersprak hij de onnoodigheid van een welstandsgrens en de door KUPERS en de zijnen begeerde bestuursinrichting.

KUPERS, aan wiens welsprekendheid men onmiddellijk den leider van „volksvergaderingen” herkende, bleef, schijnbaar luchthartig pratende meer aan de oppervlakte. Die welstandsgrens is uit den booze, omdat wie juist daarboven komt, nog niet in moeilijke jaren voor zich zelf kan zorgen. KUPERS vergat te vermelden, dat de Oostenrijksche en in het bijzonder de Weenske artsen al genoeg geleden hebben van het Oostenrijksche staats-ziekenfonds, waarbij zoowel de minister als de gemeentewerkman verzekerd zijn. Die bestuursmoeilijkheden zijn uit den weg te ruimen, omdat ook de arbeidersfondsen de rechtspositie der deelnemers zullen verzekeren en handhaven! KUPERS verzuimde, het ontslag der vroedvrouw bij Volharding en de bezwaren, die DE WILDE had ingebracht tegen het Amsterdamsche ziekenfonds „Door en voor werklieden” in zijn wederwoord op te nemen. Maar, volgens KUPERS zijn die welstandsgrens en die bestuursinrichting maar kleinigheden! Dat begreep ieder, die het hoorde! Immers den vorigen dag was den penningmeester der Landelijke Federatie in het vuur van zijn betoog de uitdrukking „dictatuur der dokters” ontsnapt, waardoor hij bewees, dat bij de Federatie sinds 1913 toen SCHAPER het had over „dokterstyrannie” niets veranderd, althans niets verbeterd, is. KUPERS heeft namens den penningmeester die uitdrukking teruggenomen! Dat was overdadige vriendelijkheid aan het adres der vergadering, die voor zoover zij de oprichting van afdelings-ziekenfondsen en den Ziekenfondsstrijd heeft mede beleefd, dien penningmeester hulde brengt voor de openhartigheid, waarmede hij de bedoelingen der Landelijke Federatie heeft blootgelegd.

Aan KUPERS zou men het niet gezien hebben, dat hij de leider is der Federatie, die hemel en aarde beweegt om maar nieuwe fondsen (onderdictatuur der arbeiders?) opgericht te krijgen.

Als wij dan in het orgaan der Federatie van Maart lezen:

„28 Februari had wederom een vergadering van den Algemeenen Raad plaats, waar besproken werd, hoe aan alle aanvragen voor het oprichten en omzetten van fondsen is te voldoen, want door de 9 gedelegeerden kan dat alles niet opgeknapt worden. Er zijn zooveel aanvragen, dat het noodig is iemand een maand of drie voor dit doel op reis te zenden....”.

Tusschen dit alles door had de secretaris nog verschillende conferenties *met en over de H. C.*, terwijl 4 Maart de raad vergaderde met het volledig bestuur der H. C., als gevolg waarvan 15 Maart een vergadering met het H. B. der Mij. zal plaats hebben ter bespreking van de moeilijkheden, welke ons door de medici op verschillende plaatsen in den weg gelegd worden...., als wij dat gelezen hebben, dringt wel diep tot ons door de overtuiging, dat de Federatie alle krachten inspant, om de macht in handen te krijgen. Uit de tweede alinea van mijn aanhaling blijkt niet,

dat onze H. C. in dezen leiding geeft; zelfs niets dat eenige leiding van haar uitgaat en de bewoordingen waarin over onze collega's gesproken wordt, versterken den twijfel aan leiding van wege de H. C. ! Dát krachtige leiding door het Hoofdbestuur, of welk zijner organen dan ook, in het komend tijdsgewricht moet worden gegeven, staat vast. Wanneer J. HENDRIKS, secretaris van „Onze Ziekentonds-Centrale” in Tilburg onwaarheden uitspreekt als blijken uit de volgende zinnen: De bijzondere nadruk werd door spreker gelegd op het feit, dat de arbeiders absoluut geen medezeggenschap hebben in de vanwege de Maatschappij tot bevordering van de geneeskunst gestichte plaatselijke ziekenfondsen. Om redenen van financieelen en van zedelijken aard bepleitte hij dan ook warm de oprichting van een eigen fonds (Het Ziekenfonds van Januari 1930 bldz. 3, 1ste kolom), welke zinnen met afzonderlijke letter extra-zwart gedrukt zijn, dan meen ik, dat er voor onze Maatschappij nog wel een en ander te doen valt. Dan vraag ik mij af, of *opnieuw* haar leden achter het net zullen visschen, omdat de Maatschappij in ruste ging, juist toen krachtig arbeiden en veerkrachtig strijden dringende plicht was. — Ik heb tusschen de bedrijven door meer zonderlinge dingen gehoord. Men heeft mij verteld, dat er een N. V. bestaat tot het administreeren van afdeulingsziekenfondsen. De naam van den directeur werd genoemd en twee leden der H. C. zouden commissaris dier N. V. zijn. Wanneer dat waar zou wèzen, zouden er toch van vele zijden fouten gemaakt zijn. In de eerste plaats zou het onjuist wèzen, dat leden der H. C. commissaris — al ware het maar alleen: honoris causa! — van een dergelijke N. V. zouden zijn. Zelfs de schijn van belangzucht moet door hen gemeden worden. In de tweede plaats zouden de afdeulingsziekenfondsbesturen een capitale fout maken, wanneer zij hun administratie uit handen zouden geven aan een Naamlooze Vennootschap. Ieder fonds behoort zijn administratie in eigen muren te behouden. Is volkomen geheimhouding afdoende in de statuten en reglementen gewaarborgd? Zoo niet, welke waarborg bestaat dan tegen voor het fonds ongewenschte gebruik maken van bescheiden op voor het fonds ongewenschte oogenblikken?

Wij kunnen nog wel een voorbeeld nemen aan de Landelijke Federatie! Op haar algemeene vergadering zou worden beraadslaagd over de wenschelijkheid „dat een der Federatie-bestuurders worde „vrijgesteld” en als gesalarieerd functionaris voor de Federatie en haar belangen naar buiten optreedt”. Daarvoor zou een contributieverhoging van een of twee cent per ziekenfondslid en per jaar noodig zijn. Ik hoorde te Nijmegen, dat de penningmeester der Federatie, de man van de „dictatuur der dokters gedurende drie maanden die vrijgestelde zal zijn. Dan ziet het er voor ons, dokters, bedroevend uit!

Maar *niet* gehoord heb ik te Nijmegen, dat onze Maatschappij als eerste punt op haar werkprogram heeft staan een, voorloopig al het andere overheerschende actie ten behoeve van ziekenfondsen in haren geest. Heeft onze Maatschappij niemand onder haar functionarissen, die als „vrijgestelde” voor haar en haar belangen optreedt? Of anders buiten die functionarissen? Geen geld?!

En als de Maatschappij iemand heeft, die in staat is, hare belangen *naar behooven* te behartigen, zou deze zich dan kunnen toerusten met volledige kennis van het afdeulingsziekenfondswezen? Is de H. C. in staat op elk oogenblik alle gegevens te verstrekken? . . .

Ik zou een groote nalatigheid begaan, wanneer ik niet een eeresaluut bracht aan de woordvoerster der Nederlandsche vroedvrouwen. In een waardig betoog verdedigde zij het bestaansrecht van zich en haar ambtgenooten en zij grondde dit betoog op haar voortreffelijke opleiding.

Op en om het Gezondheidscongres heb ik nog wel meer beleefd; wat ik op schrift stelde, houd ik voor het belangrijkste.

Alkmaar, 7 Juli 1930.

R. G. C. SCHRÖDER.